

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/187/2019
Identifikačné číslo spisu:	1315201502
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1315201502.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne U. Z., bývajúcej v F., zastúpenej Mgr. Erikou Martiškovou, advokátkou, so sídlom v Pezinku, Dona Sandtnera č. 13, proti žalovaným 1 / M. M., bývajúcemu v F. a 2/ V. M., bývajúcej v F., o námietke vstupu vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne do konania o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 11C/60/2015, o dovolaní U. M., bývajúceho v F., zastúpeného JUDr. Tomášom Balážikom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Šamorínska č. 10, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. júla 2017 sp. zn. 8Co/392/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 9. októbra 2015 č. k. 11C/60/2015-48 nepripustil vstup U. M. do konania - ako vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne s poukazom na § 93 O.s.p., keď dospel k záveru, že neboli splnené všetky predpoklady prípustnosti jeho účasti v konaní, nakoľko na výzvu žalovaných v zmysle § 93 ods. 3 O.s.p. síce U. M. súhlasil so vstupom do konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne, avšak s jeho vstupom nesúhlasila žalobkyňa, na ktorej strane má v spore vystupovať. V nadväznosti na uvedené konštatoval, že nakoľko žalobkyňa nemožno nútiť, aby na jej strane proti jej vôli vystupoval vedľajší účastník, a navyše; keďže vzhľadom na prebiehajúce konanie o rozvod i konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva medzi žalobkyňou a U. M. možno predpokladať ich protichodné záujmy; nebol jednoznačne preukázaný ani záujem U. M. na úspechu žalobkyne v spore, a teda neboli splnené podmienky prípustnosti jeho vstupu do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 31. júla 2017 sp. zn. 8Co/392/2016 na odvolanie U. M. uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že správny je záver okresného súdu, že na pripustenie vstupu U. M. ako vedľajšieho účastníka do konania na strane žalobkyne, ktorá s jeho vstupom na jej stranu nesúhlasí, nie sú splnené podmienky. Nedôvodnú považoval námietku, že súhlas žalobkyne v danom spore nie je podmienkou prípustnosti jeho vstupu do konania ako vedľajšieho účastníka na jej stranu, keď, ako už bolo uvedené, táto požiadavka nepochybne

vyplýva z obsahu a charakteru inštitútu vedľajšieho účastníctva. Bez právneho významu je podľa krajského súdu aj argumentácia, že U. M. má právny záujem na výsledku tohto sporu, a preto má záujem spraviť všetko preto, aby bola žalobkyňa v spore úspešná. Právny záujem na výsledku sporu je totiž ako uviedol odvolací súd iba jedným z predpokladov prípustnosti vedľajšieho účastníctva v konaní, pričom druhý z predpokladov, ktoré musia byť splnené súčasne, naplnený nebol, a preto ani v prípade existencie jeho právneho záujmu na výsledku sporu nie sú predpoklady prípustnosti účasti v spore naplnené. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vychádzajúce zo správneho záveru, že predpoklady prípustnosti vedľajšieho účastníctva U. M. v konaní na strane žalobkyne v danej veci neboli splnené ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie U. M. (ďalej aj „dovolateľ“), prípustnosť a dôvodnosť ktorého odôvodnil s poukazom na § 420 písm. f/ CSP a podľa obsahu dovolania (§ 124 CSP) aj z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Mal za to, že konaním na súdoch nižších inštancií bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces. Nesprávne právne posúdenie veci videl v posúdení § 93 ods. 1 O.s.p., z ktorého vyplýva, že jediným zákonným kritériom, ktorého splnenie súd pri rozhodovaní o pripustení vedľajšieho účastníka skúma, je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Samotné nesúhlasné stanovisko žalobcu nemôže byť dôvodom na rozhodnutie o nepripustení vedľajšieho účastníctva, čo možno chápať ako zákonnú výnimku z jeho dispozície zásady. V zmysle uvedeného došlo teda podľa jeho názoru k odklonu od ustálenej judikatúry dovolacieho súdu, a to od rozhodnutí sp. zn. 8 Sžo 172/2010, sp. zn. 3 Cdo 140/2005 a sp. zn. 3 Cdo 188/2012. V zmysle uvedeného preto žiadal, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vrátil ho na ďalšie konanie. Zároveň žiadal odklad vykonateľnosti napadnutých uznesení.

4. K predmetnému dovolaniu sa vyjadrili len žalovaní, ktorí mali za to, že dovolateľ má právo podľa ich názoru byť účastníkom konania na strane žalobkyne.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie dovolaním napadnúť (úspešne). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť ním podaného dovolania z § 420 písm. f/ CSP, pričom napáda uznesenie o nepripustení vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne do konania.

11. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. V zmysle dovolacej námietky dovolací súd uvádza, že obligatórnym znakom prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP je, že dovolanie musí smerovať proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Pojem „vec sama“ znamená predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe (v predmetnom konaní je to určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy). Rozhodnutie vo veci samej je také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili. Pod pojmom „rozhodnutie, ktorým sa konanie končí“ má zákon na mysli tie rozhodnutia, ktorými sa konanie skončilo bez toho, aby sa vec vecne prejedнала.

14. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, pričom napadol uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o nepripustení vedľajšieho účastníka do konania. Dovolací súd uvádza, že vecou samou nie je rozhodnutie o nepripustení vedľajšieho účastníka do konania a ani konečným rozhodnutím vo veci samej (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1354 a 1355), preto prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodíť.

15. Vzhľadom na to, že dovolanie dovolateľa podľa § 420 CSP prípustné nie je, dovolací súd ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

16. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania v danej veci aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

17. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“.

18. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993, s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu, spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci, predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikátúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV., vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, prijatý ako judikát R 71/2018).

19. Súčasťou argumentácie dovolateľa je, že dovolanie je nielen prípustné [vzhľadom na ním tvrdený odklon právnych záverov odvolacieho súdu (§ 421 písm. a/ CSP)], ale tiež dôvodné [lebo spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP)]. Dovolateľ tvrdí, že otázkou, od posúdenia

ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, bola otázka posúdenia ustanovenia § 93 ods. 1 O.s.p., z ktorého vyplýva, že jediným zákonným kritériom, ktorého splnenie súd pri rozhodovaní o pripustení vedľajšieho účastníka skúma, je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Samotné nesúhlasné stanovisko žalobcu nemôže byť dôvodom na rozhodnutie o nepripustení vedľajšieho účastníctva. V zmysle uvedeného došlo teda k odklonu od ustálenej judikatúry dovolacieho súdu, a to od rozhodnutí sp. zn. 8 Sžo 172/2010, sp. zn. 3 Cdo 140/2005 a sp. zn. 3 Cdo 188/2012.

20. Dovolací súd má však za to, že odvolací súd posúdil otázku prípustnosti vedľajšieho účastníctva v súlade s vyššie uvedenou ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Uvedené rozhodnutia riešia, že predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníka do konania je jeho právny záujem na výsledku sporu u toho účastníka, ku ktorému pripustil súd vstup do konania ako aj súhlas žalobcu. V danom prípade bývalý manžel U. M., ktorý sa sporí o bezpodielové spoluvlastníctvo manželstva so žalobkyňou nemôže mať takýto záujem, ako správne uviedli sudy nižších inštancií.

21. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene tvrdí dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, majúc za to, že odvolací súd sa pri vyriešení otázky prípustnosti vedľajšieho účastníctva odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

22. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

23 Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.